

EEN CANADESE BEVRIJDER TE GENT, 1944.

Toen onze Canadese bevrijders eind 1944 Gent binnentraden, dachten we dat de oorlog bijna gedaan was. Ik woonde bij mijn schoonouders, op de hoek van de Muinkkaai en het Frankrijkplein.

Er was mij sterk aanbevolen het huis niet te verlaten.

De overwinnaars, sommigen door de omstandigheden onder invloed van drank en euforisch door de zegeviering, werden met open armen ontvangen door de meisjes van plezier in de zogenaamde “gesloten huizen” op de Kuiperskaai. Drie soldaten moesten er zelfs uit het water gehaald worden toen ze stomdronken van de Mecelisbrug vielen.

Buiten het bereik van deze opgehitste maatschappij, voedde ik rustig mijn kindje dat zachtjes op mijn borst insliep. Toen plots iemand aan de deur belde. Het was een soldaat uit Toronto die tot onze grote verbazing vroeg om naar het kwintet voor klarinet van Mozart te mogen luisteren.

“2 jaar lang werd muziek mij ontzegd. Toen ik een stad binnenkwam zocht ik naar een platenwinkel. De platenhandelaar zei: “Ik heb het kwintet van Mozart dat u wilt beluisteren niet, maar u zult het vinden op de Muinkkaai nr. 1”.

Met emotie en stille, volle aandacht hebben wij, in familiekring geluisterd naar wat de jonge Wolfgang Amadeus Mozart de Mensheid schonk.

Die nectar van het leven, gebracht door de artistieke schepping van Meesterwerken hoeft geen uitleg en is toch de essentie!

Georges Proust, uit Toronto, had zijn echtgenote moeten verlaten vooraleer zij van een meisje beviel dat de leeftijd van mijn zoontje moest hebben. Hij heeft ze nooit mogen zien.

Deze gevoelige en beschaafde man, die door het noodlot in de oorlog werd gegooid, kende nu een moment van puur geluk toen hij naar Mozart luisterde, omringd door schilderijen, kunstwerken en innige sympathie.

“Mijn regiment is morgen nog in Gent. Vooraleer ons naar Nederland te begeven mag ik jullie enkele blikjes cornedbeef, prinsessenbonen en enkele chocoladetabletten brengen?”

De volgende dag kwam hij en vertelde: “Ik ben bij de boekhandelaar langs gelopen en zag op de voorpagina van dit boek van Titianus, het gezicht van de Venus van Urbino. Ik herkende dezelfde ogen als de uwe”. Hij schonk mij dit boek dat een kostbare opdracht bevat: “A thing of beauty is a joy for ever - To a very lovely person”.

Deze tijd van onvergetelijke emotie was voor hem helaas maar van korte duur. “Morgen zal ik de stad Gent verlaten, waar ik het voorrecht genoot een sfeer

van Kunst en Schoonheid te delen. Ik zal zonder haat vertrekken naar de vijand die ik hunker te leren kennen. Zij kunnen niet zo slecht zijn als men vertelt, aangezien zij tot hetzelfde land behoren als Johan-Sebastian Bach, Mozart, Haydn, Beethoven, Goethe, Schiller, Dürer, Holbein, Gutenberg en zovele anderen.”

De doortocht door Gent had aan deze jonge krijgers, elk naar zijn persoonlijkheid, de laatste levensvreugde geboden.

De oorlog was niet gedaan.

Ze zijn allen naar het eiland Walcheren getrokken. Allen werden er afgeslacht. “Denkt u, zegt Candide, dat de mensen elkaar altijd hebben omgebracht zoals ze dit vandaag doen?” “Ongetwijfeld”, zegt Martin (Voltaire).

Het leven bestaat uit positieve en negatieve elementen. Door toeval en verstrengeling der dingen wordt de ontmoeting mogelijk en worden diepmenselijke Universele begrippen concreet, mede door Kunst en Wijsheid die ons denkvermogen leidt en door Schoonheid die ons hart tooit.

“A thing of beauty is a joy for ever”.

Francine Somers

FRANCINE SOMERS: BIOGRAFISCHE NOTA

Het gebeurt niet alle dagen dat men bij een bescheiden oude dame, als men een beetje op zoek gaat, een nogal aanzienlijk deel van het Gents verleden ontdekt.

Francine Somers werd in 1923 te Gent geboren, dochter van Frans Somers, eveneens Gentenaar, goudsmid van beroep – bijoutier-orfèvre. Hij voedde zijn kinderen van jongsaf in een kunstminnende sfeer. Vader Somers had ook op de Gentse academie tekenles gevolgd en speelde clarinet. Francine’s oom was décorateur en specialist inzake botanische tekeningen. Haar moeder, Jenny Van Meuter, had in de muziekschool te Ledeberg de prijs Beethoven gewonnen, waar zij naast de lessen piano ook de lessen zang had gevolgd.

Dertienjarige werd Francine leerlinge van de Gentse Koninklijke Academie

voor Schone Kunsten. Ze volgde er stillevens, schilderkunst, tekenen, modeltekenen, etsen, gravure, evenals op zondagmorgen etsen en landschapsschilderen.

Op haar 18de ontving zij de gouden medaille van de Academie, de Pipijn-prijs en de Jean Delvin-prijs.

Het begin van een vruchtbare carrière.

In 1943 behaalt Francine een Tweede Prijs in de wedstrijd Godecharle. De lijst van Francine Somers' tentoonstellingen is zeer lang. Vroeg erkend voor haar realistisch-tedere portretten van kinderen en moeder en kind, evolueert zij naar een breed spectrum van thema's en technieken, wat haar in 2005 de gouden medaille van de *Renaissance culturelle européenne* voor het gehele oeuvre opbrengt.

In 1956 volgt zij aan de Academie te Leuven twee jaar bas-reliëf, in 1960 beeldhouwen in de Academie van Etterbeek en archeologie aan de VUB. Begin de jaren '70 werkt ze te Parijs in de *Studio Koningin Elisabeth* aan de *Cité internationale des Arts*.

Ondertussen verblijft Francine Somers een tijdlang in Congo, waarna ze voor *Expo 58* te Brussel in het Congolees Paviljoen de muurdecoratie van 21 m² realiseert. Haar werken uit de Congolese periode (1950-1953) zijn bewaard in het Museum voor Afrika te Tervuren.

De veelzijdige kunstenares is ook actief op het gebied van de medaillekunst. Zo bijvoorbeeld vertegenwoordigde zij een tijdlang ons land op de tweejaarlijkse tentoonstellingen en congressen rond de medaillekunst. Haar werk is aanwezig in verscheidene penningkabinetten)

Nicole Verschoore